

**Karolinska
Institutet**

MC.20220930

Bevakning av ny information om bioetik med fokus på hälso- och sjukvårdsetik. September 2022.

Research och sammanställning görs av Marie Chenik. Bevakningen är resultatet av ett ideellt arbete som startade juni 2016.

Ett nyhetsbrev skickas av Marie en gång/vecka till den som önskar prenumerera.

Varje månad publiceras sammanställningen av nyhetsbrev på: [Praktiskt om etik | Karolinska Institutet \(ki.se\)](#)

Synpunkter och förslag välkomnas och skickas till marie.chenik@ki.se

---

Postal address
Karolinska Institutet
171 77 Stockholm
SWEDEN

Visiting address
Tomtebodavägen 18A
Stockholm

Telephone
+46-8-524 80 000, switch

E-Mail
marie.chenik@ki.se
Web
ki.se

Vecka 39

Varje morgon går jag över S:t Eriksbron på väg till KI och då ser jag Karlbergskanalen och Karlbergs slott längre bort. Det kan bli så här vackert, lugnt och tröstande. Här kommer veckans nyheter jag har valt till er:

Efter att ett sjukhus lagt sig i en intervju med en anställd får Stockholm nu kritik för den instruktion som regionen tagit fram för hur anställda ska förhålla sig till »partipolitisk kommunikation». [Kritik mot Stockholms pm om »partipolitisk kommunikation« \(lakartidningen.se\)](#)

Lagen om meddelarskydd i privat verksamhet. [Rättegång startar mot chefer på Attendo - Dagens Samhälle \(dagensamhalle.se\)](#)

Ny rapport från Myndigheten för vård- och omsorgsanalys. [Från uppdämt vårdbehov till förlängda köer | Vård- och omsorgsanalys \(vardanalys.se\)](#)

Lars Navér, verksamhetschef neonatologi på Karolinska universitetssjukhuset. [Förra året transporterades 251 nyfödda barn på grund av platsbrist | SVT Nyheter](#)

Personalen var för passiv och övervakningen fallerade när hjärtaktiviteten »försvann ur systemet«, menar Inspektionen för vård och omsorg. [Sjukhus och personal får kritik av Ivo efter barns dödsfall vid förlossning \(lakartidningen.se\)](#)

Barn med funktionsnedsättning löper en högre risk än andra barn att utsättas för våld. [Våld mot barn med funktionsnedsättning - Socialstyrelsen](#)

”Vi måste bli bättre på att hjälpa barnen”, säger överläkaren Mariette Derwig. [Överläkare: Sjuksköterskor rädda att ta upp barns övervikt | SvD](#)

Henrik Nyström, ordförande för Distriktsläkarföreningen Västra Götaland. ["Administrativ personal måste bli vårdnära verksamhetsstöd" - Dagens Medicin](#)

"När vården experimenterar på patienter måste vi göra det på ett sätt som går att dra lärdomar av. Allt annat är oetiskt". Mats Reimer. [Transvården kan både hjälpa och stjälpa - Altinget - Allt om politik: altinget.se](#)

Forskarna undanhöll allvarliga komplikationer. [Här är armén forskarna ville glömma | Forskning & Framsteg \(fof.se\)](#)

Anders Hagfeldt, rektor, Uppsala universitet m.fl. ["Politikerna lyssnar bara om forskarna går att förstå" - DN.SE](#)

En aktiv dialog mellan akademi och politik är av största vikt för ett samhälles utveckling. [Vikten av dialog mellan akademi och politik – och vikten av långsiktighet - Ole Petter Ottersen, president Karolinska Institutet \(ki.se\)](#)

Helena Östlund. [Lärosäten satsar på forskning om hotad demokrati - Tidningen Curie](#)

Haven T. et al. *Promoting trust in research and researchers: How open science and research integrity are intertwined*. BMC Res Notes 15, 302 (2022). <https://doi.org/10.1186/s13104-022-06169-y>

Organ Transplant. [Inside the algorithm that decides who gets a donor kidney - Marketplace Allocation of deceased donor kidneys: past, present, and future \(ajkd.org\)](#)

de Snoo-Trimp, J. et al. *How to deal with moral challenges around the decision-making competence in transgender adolescent care? Development of an ethics support tool*. BMC Med Ethics 23, 96 (2022). <https://doi.org/10.1186/s12910-022-00837-1>

Lauren Chad et al. *Rapid Genetic Testing in Pediatric and Neonatal Critical Care: A Scoping Review of Emerging Ethical Issues*. Hosp Pediatr 2022. <https://doi.org/10.1542/hpeds.2022-006654>

Matthew E. Modes et al. Seriously Ill Patients' Prioritized Goals and Their Clinicians' Perceptions of Those Goals. *Journal of Pain and Symptom Management*. <https://doi.org/10.1016/j.jpainsymman.2022.06.004>

Jobb. Sista dag för ansökan: 2022-10-07. [Doktorand i bioetik med fokus på kostrådgivning och nutritionsbehandling - Uppsala universitet \(uu.se\)](#)

Ethik-Symposium zu Futility am Universitätsspital Basel. November 2022, 13.00 - 17.30. [Veranstaltungen / Weiterbildung :: Universitätsspital Basel \(unispital-basel.ch\)](#)

Vecka 38

Världen skakas av många kriser och förändringar. Vi tvingas anpassa oss till nya förhållanden. Ofta känns allt detta alldeles för stort för att få ett grepp om vad som egentligen håller på att hända.

The great sacrifices physicians make to save lives can sometimes be at the expense of their own health. [Addressing mental health struggles among health care workers - Scope \(stanford.edu\)](#)

Läs mer: [Forskare kopplar läkares utmattning till hot mot patientsäkerheten \(lakartidningen.se\)](#)

Jeffrey D Sachs et al. September 2022. [The Lancet Commission on lessons for the future from the COVID-19 pandemic - ScienceDirect](#)

Ny rapport. [Att kartlägga värdet av äldreomsorg - SNS](#) Läs mer: *"Låt de äldre få komma till tals om äldreomsorgen". "Använd mått för att mäta livskvalitet inom äldreomsorg"* - [Dagens Samhälle \(dagensamhalle.se\)](#)

Lotta Håkansson. [Reumatikerförbundet: Låt inte kroniskt sjuka hamna sist i kön - Altinget: Vård och Hälsa](#)

Jonas Franksson och Annika Taesler från STIL – Stiftarna av Independent Living i Sverige. [Minuträkningen för personlig assistans är](#)

[förnedrande - Altinget - Allt om politik: altinget.se](#)

GDPR är varken en prioriteringsfråga eller något som är valbart. [IMY efter Dalarnas beslut: GDPR är inget som man kan välja bort \(lakartidningen.se\)](#)

Inga-Britt Ahlenius. [Sverige har förlorat sin ansvarskultur - Svenska Dagbladet \(svd.se\)](#)

Fredrik Bergman. [Centrum för rättvisa: Dagtinga inte med medborgarnas integritet - Altinget - Allt om politik: altinget.se](#)

Inger Enkvist. Bilden av en doktorsavhandling som en självständig intellektuell prestation som ger ny kunskap stämmer alltmer sällan. [Forskarutbildningen behöver förändras - Svenska Dagbladet \(svd.se\)](#)

Forska! Sverige, tillsammans med representanter för lärosäten, organisationer & näringsliv har skrivit en debattartikel. KI rektor sammanfattar och länkar. [Efter valet: Viktigt att forskning lyfts på den politiska agendan - Ole Petter Ottersen, president Karolinska Institutet \(ki.se\)](#)

de Keijzer SC, Widdershoven G, Verhagen AAE, et al. *The age limit for euthanasia requests in the Netherlands: a Delphi study among paediatric experts*. Journal of Medical Ethics Published Online 15 September 2022. <http://dx.doi.org/10.1136/jme-2022-108448>

Caitlin B. McGeehan et al. [Ethical Challenges and Implications of Deactivating Mechanical Circulatory Support for Patients With Preserved Cognitive Function | AACN Advanced Critical Care | American Association of Critical-Care Nurses \(aacnjournals.org\)](#)

Parents can create meaningful memories with their baby. And they can welcome the baby and give their baby a peaceful goodbye. That's not nothing. It is a profound act of parenting and of love.

[Perinatal Hospice and Palliative Care: Continuing Your Pregnancy ; Resources for caregivers | Perinatal hospice and palliative care](#)

Doctors have reported increased in demand for sterilization by female patients. This interest in permanent contraception likely reflects patients' fear of losing reproductive autonomy. It also raises several ethical issue. [Requests for Sterilization, Abortion Bans, and Reproductive Justice - The Hastings Center](#)

Job offers. Lausanne University Hospital. [Responsable de Recherche en Ethique et Philosophie de la Médecine à l'IHM \(08884-AU-105-2022\) \(chuv.ch\)](#)

[PhD student in Ethics \(SNSF\) for a 3 Years Period at 100% \(08868-AU-200-2022\) \(chuv.ch\)](#)

Smer tipsar om Erica Falkenströms seminarium. 27 oktober 09:00 - 16:00. [Seminarium: Etik i hälso- och sjukvårdens styrning – dilemman och möjligheter \(smer.se\)](#)

Vecka 37

I Frankrike i veckan har CCNE (motsvarande Smer) publicerat ett dokument, Avis 139, med rekommendationer gällande frågor vid livets slut. [Avis 139 Enjeux éthiques relatifs aux situations de fin de vie - autonomie et solidarité.pdf \(ccne-ethique.fr\)](#) ; [Communiqué de Presse avis 139.pdf \(ccne-ethique.fr\)](#)

Ingemar Engström. [Psykiatrikern om Verifieras affärsmodell: Oetiskt och omänskligt | SVT Nyheter](#)

I Sverige saknas det idag lagstiftning som reglerar hur människor med nedsatt beslutskompetens ska få vård. [Brev Departementet tvångsåtgärder 220629.pdf \(swenurse.se\)](#)

Läs mer: [Ny utredning om beslutsoförmögna i vården efterlyses - Svenska Läkaresällskapet \(sls.se\)](#)

Anna Gustafsson. [Karolinska betalar miljonskadestånd till judisk läkare - DN.SE](#)

Anna Nilsson, medicinsk redaktör. [Läkarna – en röst för människors lika värde \(lakartidningen.se\)](#)

Debatt. »Där stressen går in går värdigheten ut«, säger ST-läkaren Pouria Farsani. [»Vi läkare måste bli bättre på att ställa krav och säga ifrån« \(lakartidningen.se\)](#)

Läs mer: [”Därför fick du vänta i 13 timmar på akuten” - DN.SE](#)

Debatt. Patrik Sterky och Andreas Jarblad, Riksförbundet cystisk fibros. [”Även den som föds med ovanlig sjukdom måste få behandling” - Dagens Medicin](#)

Debatt. Tillämpningen av LSS leder till en orimlig situation. [”Vuxna tas om hand av sina åldrande föräldrar utan stöd” - Dagens Medicin](#)

Debatt. [Det finns lösningar på sjukvårdens kris, skriver Bo Svenungsson | SvD Debatt](#)

Att låta lotten avgöra vem som tilldelas forskningsmedel skulle bli mer kostnadseffektivt, tidsbesparande och rättvist, visar forskning. [Förslag om utlottning nobbas av finansärer – Universitetslärares \(universitetslararen.se\)](#)

Hur ska yrkesskicklighet bedömas? [Jonna Bornemark: ”Tarifflöner vore inte så pjåkigt” | Vårdfokus \(vardfokus.se\)](#)

Jakob Heidbrink, docent i juridik vid Göteborgs universitet. [Hur många rättigheter tål demokratin? - Kvartal](#)

Medics and ethicists at the Academy of Medical Royal Colleges (AMRC) are rewriting guidance on brain stem testing. [Brain death test in UK under review after baby declared dead began breathing independently | UK News | Sky News](#)

Klara Meierer, Pascal Borry & Virginia Sanchini (2022). Appropriate inclusion of adult research participants with intellectual disability: an in-depth review of guidelines and policy statements. Accountability in

Research. <https://doi.org/10.1080/08989621.2022.2119136>

Ethical AI: A Framework for Justice. [EthicalAI - Center for Practical Bioethics](#)

Nationella patientdagen. **16 september** ”*Etik och bemötande i vårdens vardag*”. Sändningen kan ses direkt och i efterhand på patientnämndens webbplats [Synpunkter och klagomål på vården - Region Stockholm](#)

Prioriteringscentrum erbjuder vägledning & stöd för dem som planerar att starta upp ett prioriteringsarbete i vård & omsorg. **11 okt kl. 10-15.** [Anmälan till Prioriteringscentrums digitala träff - vägledning och stöd om prioriteringar \(office.com\)](#)

UKCEN Annual Conference 2022. **14th October.** *Ethical Questions for tomorrow - how clinical decision in paediatrics impact adult practice.* Paediatric Bioethics Centre, Great Ormond Street Hospital, London. [Institute of Medical Ethics > Event Booking \(datawareonline.co.uk\)](#)

20 oktober kl. 15.00-16.00. [Webbinarium om våld mot barn med funktionsnedsättning - Socialstyrelsen](#)
10th edition of the *Intensive Course on Nursing Ethics* (online format). **6–9 December 2022.** [nursing-ethics-booklet-2022.pdf \(kuleuven.be\)](#)

Vecka 36

”Nära etiken ligger politiken. (...) lagar måste spegla den statliga gemenskapens övertygelse och värderingar. Politik blir då i mycket tillämpad moral. Politiska ställningstaganden när det gäller exempelvis vård, omsorg, skola, och integration vilar på en etisk grund.”
s.13. [Etik.-En-introduktion WEB.pdf \(smer.se\)](#)

Och här kommer det jag har valt att sprida till er denna vecka:

Nyhetsmorgon 6/9. [Sjukvårdsuppropet efterlyser politikers engagemang: ” Helt absurt” \(tv4play.se\)](#)

[Vårdförbundet vägrar ta debatt med SD – beslut retar lokalpolitiker | Vårdfokus \(vardfokus.se\)](#)

Martin Nihlgård, generalsekreterare för IM, Individuell Människohjälp. [Politiker måste skilja på popularitet och populism - Altinget - Allt om politik: altinget.se](#)

Svenska politiker borde ägna betydligt mer tid åt erfarenheterna av pandemin och Coronakommissionens rapport nu i valtider. [»Alla har glömt bort pandemin« \(lakartidningen.se\)](#)

Nina Wormbs: [Professor: Därför är klimatet ingen viktig fråga för politikerna | Nina Wormbs | SvD](#)

Sune Forsberg Norrtälje sjukhus, Peter Lundgren Sahlgrenska universitetssjukhuset, Mattias Ringh Södersjukhuset, Fredrik Wersäll f d hovrättspresident, Märten Rosenqvist Karolinska institutet. [Möjligt inkludera medvetlös patient i klinisk forskning \(lakartidningen.se\)](#)

Debatt. Niklas Mattsson Synskadades riksförbund. [Digitaliseringen leder till ett utanförskap för synskadade - Altinget - Allt om politik: altinget.se](#)

Debatten om ADHD. Erik W. Larsson. [Svar: Värna patientens bästa - Kvartal](#)

Sveriges Läkarförbund. Ny enkätundersökning. [Microsoft Word - AM-rapp del 1 - 6 av 10 läkare längtar bort - första utkast \(slf.se\)](#)

Under pandemin vimlade det plötsligt av hjältar i vården, och nog känns det som att det utnämndes flest hjältar på de minst välfungerande arbetsplatserna, tycker Linus Källgård ST-läkare i allmänmedicin, Region Halland. [”Jag önskar mig en vård som klarar sig utan superhjältar” - Dagens Medicin](#)

Diskriminering. [Domstolen ger judiske läkaren rätt – avskedades utan saklig grund \(lakartidningen.se\)](#)

Nya böcker:

Solvig Ekblad önskar informera om kommande läroboken *Hälsa och mångfald*. Ett av bokkapitlen är skriven av Ing-Marie Wieselgren. Förlaget erbjuder [undervisande lärare](#) möjligheten att läsa boken redan nu. Det finns ett digitalt utvärderingsexemplar som man kan få tillgång till i 4 veckor. <https://online.liber.se/Trial/Evaluate/IC71428301>

Anja Smits. *Den tysta korridoren*. [Neurologen: "Vi håller på att förvalta ihjäl oss" | Tidningen Curie](#)

Kjell Asplund recenserar en ny bok av Dan Andersson. *Sjuk vård. Diagnos av ett system i kris*. [En ekonoms plädering för etiska värden i vården \(lakartidningen.se\)](#)

"... the profound importance of listening to the patient's story". Roopa Farooki. *The history lesson*. The Lancet. 27 August–2 September 2022. Pages 654-655. [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(22\)01578-1](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(22)01578-1)

Human Germline Genome Editing: On the Nature of Our Reasons to Genome Edit. [The American Journal of Bioethics: Vol 22, No 9 \(Current issue\) \(tandfonline.com\)](#)

2-4 December 2022. [Summit | Right Here, Right Now Global Climate Summit | University of Colorado Boulder](#)

Seminarium i host. [KI Contributes - "Health effects of extreme heat – How can universities contribute?" | Karolinska Institutet Nyheter](#)

Karolinska Institutet: Kurs. *Att undervisa i etik*. Sista datum för att registrera sig är **18/9**. [Att undervisa i etik - utbildning för lärare och handledare | Karolinska Institutet \(ki.se\)](#)

Seminarium **23/9**. [KI Contributes - "Health effects of extreme heat – How can universities contribute?" | Karolinska Institutet Nyheter](#)

Seminarium Svenska Läkaresällskapet **26/9** kl 18:00-20:30. [SPF fortbildar: Psykiatern i det offentliga rummet – Möjligheter, risker och ansvar – Svenska Psykiatriska Föreningen \(svensopsykiatri.se\)](#)